

LIETUVOS
AUTOMOBILIŲ
KELIŲ DIREKCIJA

AB LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJA
TVARUMO (SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS) ATASKAITA 2022 M.
SUTRUMPINTA VERSIJA

2022 M. GEGUŽĖS 19 D.

TURINYS

APIE AB LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS TVARUMO (SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS) ATASKAITĄ	3
BENDROJI INFORMACIJA APIE ĮMONĘ	3
ŠALYS, SUINTERESUOTOS KELIŲ DIREKCIJOS VEIKLOMIS	4
APLINKOSAUGA	5
DARBUOTOJAI. SOCIALIAI ATSAKINGA DARBDAVYSTĖ	15
ŽMOGAUS TEISĖS	18
TVARUMO PRAKTIKŲ ĮGYVENDINIMAS VYSTANT SANTYKIUS SU VISUOMENE	20
KORUPCIJOS PREVENCIJA	24
PASIEKIMAI ĮGYVENDINANT TVARUMO PRAKTIKAS	26

APIE AB LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS TVARUMO (SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS) ATASKAITĄ

AB Lietuvos automobilių kelių direkcija (toliau – Kelių direkcija, Bendrovė) skelbia Tvarumo (socialinės atsakomybės) ataskaitą, siekdama informuoti suinteresuotąsias šalis ir visą visuomenę apie tvarumo iniciatyvas, jų įgyvendinimo planavimą, veiksmų tęstinumą bei rezultatus, ugdyti Bendrovės darbuotojų suvokimą apie tvarumo iniciatyvų svarbą ir tuo pačiu vykdo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 patvirtintas Skaidrumo politikos nuostatas (Skaidrumo gaires).

Įgyvendindama Tvarumo iniciatyvas, įtraukdama tvarumui svarbias iniciatyvas į veiklos strateginį planą ir teikdama tvarumo ataskaitas, Kelių direkcija rengiasi Europos Sąjungoje netrukus įsigaliosiančios Tvarumo ataskaitų teikimo direktyvos (angl. Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD) (toliau – direktyva), įpareigosiančios visas dideles Europoje veikiančias įmones skelbti tvarumo ataskaitas pagal bendrus Europos standartus (angl. European Sustainability Reporting Standards, ESRS), įgyvendinimui. Tvarumo (socialinės atsakomybės) ataskaitoje sąvokos „tvarumas“ ir „darnumas“ naudojami kaip sinonimai.

Ataskaita skelbiama Kelių direkcijos interneto svetainėje lakd.lt/

BENDROJI INFORMACIJA APIE ĮMONĘ

Akcinė bendrovė Lietuvos automobilių kelių direkcija įregistruota 2023 m. sausio 2 d., pertvarkius valstybės įmonę Lietuvos automobilių kelių direkciją į akcinę bendrovę.

Kelių direkcijos valdomas turtas – Lietuvos valstybinės reikšmės keliai – turi strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui. Valstybinės reikšmės keliai priklauso valstybei išimtinę nuosavybės teise, Kelių direkcija valdo šiuos kelius patikėjimo teise.

Kelių direkcijos misija – užtikrinti visuomenei saugų, patogų, draugišką aplinkai, išmanų susisiekimą Lietuvos keliais. Išsami informacija apie Bendrovę pateikiama 2023-2026 m. Strateginiame veiklos plane (<https://lakd.lt/wp-content/uploads/2023/01/AB-Lietuvos-automobiliu-keliu-direkcijos-2023-2026-m.-strateginis-veiklos-planas.pdf>) ir Metiniame 2022 m. pranešime.

Pagrindinės tvaraus (darnaus) vystymosi sritys

Pagrindinės Kelių direkcijos tvarumo praktikų įgyvendinimo sritys yra:

- Aplinkosauga
- Darbuotojai
- Žmogaus teisės
- Santykiai su visuomene (bendruomenėmis)
- Korupcijos prevencija

Bendrieji principai, kuriais Kelių direkcija vadovaujasi planuodama, vystydama tvarumo praktikas ir vertindama tvarumo praktikų vystymo rezultatus

Bendrieji principai, kuriais Kelių direkcija vadovaujasi įgyvendindama tvarumo praktikas, yra:

- Tvarumo įgyvendinimo srityse vadovautis pasauliniais standartais kaip svarbiausiomis gairėmis: GRI (angl. Global Reporting Initiative) reikalavimai ilgalaikiam tvarumo praktikų planavimui, šių praktikų tęstinumui ir pamatuojamiems tikslams, veiksams, rodikliams.
- Tvari, atsakinga veikla yra esminė prielaida Kelių direkcijos kuriamos ilgalaikės vertės didėjimui, galimybė valdyti rizikas ir užtikrinti veiklos tęstinumą, todėl tvarumo praktikos yra ir bus planuojamos, įgyvendinamos, vertinamos, o ataskaitos – rengiamos ir viešinamos.
- Atitiktis teisė aktų reikalavimams tvarumo srityse – tik minimalus (bazinis) siekis tvarumo standartų įgyvendinime.
- Tvarumo veiklų planavimas integruojamas į strateginį ilgalaikį ir vidutinio laikotarpio veiklos planavimą;
- Planuodama ir vertindama tvarumo praktikų įgyvendinimą, Kelių direkcija vadovaujasi materialumo principu.
- Suinteresuotų Kelių direkcijos veiklomis šalių ir Kelių direkcijos teisėti interesai derinami, vadovaujantis tarnavimo viešajam interesui, visuomenės teisėtiems lūkesčiams prioritetu.

Įgyvendindama tvarumo praktikas, Kelių direkcija vadovaujasi Darnumo politika, patvirtinta 2021 m. kovo 31 d. (https://lakd.lt/wp-content/uploads/2021/10/socialines_atsakomybes_politika.pdf).

Rengiant Darnumo politiką ir planuojant bei įgyvendinant tvarumo praktikas, aktyviai įsitraukė Bendrovės valdybos nariai. Valdyba ir Bendrovės vadovas yra nuolat įsitraukę į tvarumo praktikų įgyvendinimo priežiūrą.

ŠALYS, SUINTERESUOTOS KELIŲ DIREKCIJOS VEIKLOMIS

Kelių direkcija, pertvarkyta iš biudžetinės įstaigos į valstybės valdomą Bendrovę, savo tęstinę veiklą – valstybinės reikšmės kelių valdymą, priežiūrą ir plėtrą bei eismo saugos priemonių diegimą – vykdo nuo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo (1991 m.) – t. y. 32 metus, todėl yra aiškiai identifikavusi svarbiausias suinteresuotas šalis – subjektus, kurių veiklai ir gyvavimui Kelių direkcijos vykdomos veiklos daro didžiausią įtaką. Kelių direkcija, būdama valstybės valdoma bendrove, siekia veiklos efektyvumo tokiais būdais, kurie nekenktų kitų subjektų ir gamtos, ypač – labiausiai pažeidžiamų subjektų teisėtų interesų ir lūkesčių. Kelių direkcija siekia, kad jos veiklų įtaka kitiems subjektams ir aplinkai būtų teigiama arba bent neutrali. Šios teigiamos įtakos – vertės visuomenei kūrimas apibrėžtas ir Bendrovės misijoje (<https://lakd.lt/wp-content/uploads/2023/01/AB-Lietuvos-automobiliu-keliu-direkcijos-2023-2026-m.-strateginis-veiklos-planas.pdf>.) Kelių direkcija, vadovaudamasi tarptautine praktika, suinteresuotas jos veikla šalis skirsto į dvi pagrindines grupes:

- suinteresuotas jos veikla šalis, kurioms Kelių direkcijos vykdomos veiklos turi didžiausią ekonominę įtaką, t. y. šios šalys labiausiai ekonominiu požiūriu laimi dėl Kelių direkcijos vykdomų veiklų (projektavimo ir kitas paslaugas teikiančios įmonės, rangovinius darbus vykdančios statybos ir kitos įmonės, geležinkelių infrastruktūrą valdančios įmonės, savivaldybės, asocijuoti ir kiti partneriai, su kuriais bendradarbiaujama ir sutarčių pagrindu įgyvendinami bendri visuomenei svarbūs projektai, visi su valstybinės reikšmės kelių naudojimu susijusių mokesčių mokėtojai, privatūs žemės sklypų savininkai);
- suinteresuotas jos veikla šalis, kurioms Kelių direkcijos vykdomos veiklos turi didžiausią kitą, ne ekonominę įtaką, bet Bendrovės veikla šioms šalims svarbi dėl kitų, svarbių jų gyvavimui priežasčių (visuomenė, bendruomenės, visi valstybinės reikšmės kelių naudotojai, valstybės institucijos ir įstaigos, žiniasklaida ir kiti subjektai, kuriems Kelių direkcijos veikla svarbi jų saugaus ir darnaus judumo valstybinės reikšmės keliuose užtikrinimui arba Kelių direkcijos veikla yra kitaip susijusi su šių subjektų veikla).

Vadovaudamasi pasauline praktika, tvarumo požiūriu Kelių direkcija nevertina ir neįtraukia į Tvarumo ataskaitą savo poveikio šalims, suinteresuotoms tuo, kaip naudojamas Bendrovės kapitalas ir kapitalo (valstybės investuoto kapitalo) grąža.

Kelių direkcija planuoja 2023 m. atlikti jos veiklomis suinteresuotų šalių ir poveikių šių šalių veiklai vertinimą ir apibendrinimo informaciją.

APLINKOSAUGA

Pėsčiųjų ir dviračių takų tinklo kaip Žaliosios krypties prioriteto atnaujinimas ir plėtra

Vystydama žaliąją, neutralią gamtai susisiekimo infrastruktūrą bei siekdama užtikrinti saugesnį ir patogesnį judumą pėsčiųjų ir dviračių takais, 2022 m. Kelių direkcija nutiesė, rekonstravo ir sutvarkė 33,2 km pėsčiųjų ir dviračių takų, taip pat vykdė inžinerinių eismo saugos priemonių, pėsčiųjų perėjų įrengimą, pertvarkymą, atnaujinimą (viso 2022 m. įgyvendinta bei atnaujinta 374 vnt. eismo saugos priemonių).

Paminėtini šie Kelių direkcijos 2022 metais įgyvendinti didesnės apimties projektai:

- valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 1704 Jurbarkas–Butkaičiai–Paviščionys ruože nuo 0,00 iki 0,66 km rekonstravimas, įrengiant pėsčiųjų ir dviračių takus;
- rajoninio kelio Nr. 3302 Išlaužas–Klebiškis–Igliauka ruožo nuo 27,229 iki 29,270 km kapitalinis remontas (įrengiant pėsčiųjų ir dviračių takus);
- valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 101 Vilnius–Šumskas nuo 27,61 iki 29,84 km rekonstravimas (įrengiant pėsčiųjų ir dviračių takus). LAKD finansuojama dalis;
- valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 197 Kryžkalnis–Rietavas–Vėžaičiai ruožo nuo 54,664 iki 55,041 km, kuriam Vatušių kaime suteiktas Klaipėdos gatvės pavadinimas, kapitalinis remontas, įrengiant pės-

čių ir dviračių takų;

- valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 105 Pirčiupiai–Eišiškės ruožo nuo 18,10 iki 23,50 km rekonstravimas (įrengiant pėsčiųjų ir dviračių takus);
- valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 1801 Kaišiadorys–Palomenė–Gegužinė, kuriam Gudienos kaime suteikti Palomenės ir Žaslių gatvių pavadinimai, ruožo nuo 0,446 iki 1,394 km rekonstravimas (įrengiant pėsčiųjų ir dviračių takus).

Dviračių, kaip saugios aplinkai transporto priemonės infrastruktūros plėtra – vienas iš Kelių direkcijos strateginių Žaliosios krypties projektų prioritetų. Lietuvoje yra nepakankamai išvystytas, neremontuotas, nevientisas ir nejunglus pėsčiųjų ir dviračių takų tinklas. Nesant tinkamam pėsčiųjų ir dviračių takų tinklo kaip draugiškos gamtai, prie ŠESD emisijos mažėjimo prisidedančios infrastruktūros, toliau didėja aplinkos tarša. Lietuvoje yra poreikis 3860 km naujų pėsčiųjų ir dviračių takų prie valstybinės ir vietinės reikšmės kelių. Esamų pėsčiųjų ir dviračių takų tinklo bendras ilgis yra apie 1500 km.

Dėl minėtų priežasčių, siekiant naudoti visuomenei ir gamtai, Kelių direkcija kartu su Susisiekimo ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija dar 2021 m. parengė vieningą Pėsčiųjų ir dviračių takų prie valstybinės ir vietinės reikšmės kelių infrastruktūros plėtros iki 2035 m. planą ir jį įgyvendina. Prioritetas rengiant šį planą yra pėsčiųjų ir dviračių takų plėtra.

2023 m. planuojami baigti įrengti pėsčiųjų ir dviračių takai valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 140 Kaunas–Zapyškis–Šakiai ruože nuo 7,47 iki 13,415 km, valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 156 Naujoji Akmenė–Venta ruože nuo 4,550 iki 9,503 km, valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 167 Smiltynė–Nida ruože nuo 2,104 iki 15,567 km, valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 228 Dauparai - Gargždai - Vėžaičiai ruože, vedančiame

pro istorinį Gargždų piliakalnį, nuo 7,694 iki 8,714 km.

Išsami informacija apie iššūkius ir planus iki 2035 m. atnaujinant ir plėtojant pėsčiųjų ir dviračių takų tinklą pateikta viešai Kelių direkcijos tinklalapyje patalpintame Strateginiame veiklos plane 2023 – 2026 m. [AB-Lietuvos-automobiliu-keliu-direkcijos-2023-2026-m.-strateginis-veiklos-planas.pdf \(lakd.lt\)](https://lakd.lt/AB-Lietuvos-automobiliu-keliu-direkcijos-2023-2026-m.-strateginis-veiklos-planas.pdf).

Valstybinės reikšmės kelių apšvietimo modernizavimas – technologijų inovacija, taupanti elektros energiją ir mažinanti anglies dvideginio emisiją

Kelių direkcija 2022 m. užbaigė jau trečiąjį valstybinės reikšmės keliuose esančių šviestuvų keitimo į naujus ekonomiškus LED tipo šviestuvus etapas. 2021 m. buvo įgyvendinti du valstybinės reikšmės kelių apšvietimo modernizavimo etapai – pakeista 98 proc. šviestuvų su natrio lempomis į naujus LED tipo šviestuvus.

Investicijos šviestuvų pakeitimui turėtų atsipirkti greičiau, nei per 5 metus nuo jų įrengimo. Atliktas modernizavimas padidins eismo saugą efektyviau apšviečiant kelius, sukurs ekonominę naudą (apie 378 tūkst. eurų dėl elektros energijos sutaupymo) ir tiesiogiai prisidės prie ŠESD (anglies dvideginio) emisijos mažinimo. Galimybė naujuosius šviestuvus valdyti realiu leis gerokai greičiau pastebėti ir pašalinti galimus gedimus.

Kelių direkcijai, įgyvendinus kelių apšvietimo modernizavimo projektą, Lietuva prisidės prie 2018/2002/ES Energijos efektyvumo direktyvos gairių įgyvendinimo bei Lietuvai iškeltų tikslų ir kiekvienais metais leis sutaupyti apie 1 proc. (2,7 GWh) Lietuvoje sunaudojamos elektros energijos kiekio. Šis elektros energijos sutaupymas kiekvienais metais sumažins anglies dvideginio emisiją iki 977 tonų.

1 pav. Kelių direkcija – Pažangios energijos klubo narė

Poveikio aplinkai vertinimai: tvarumo principo įgyvendinimas kelių priežiūros ir plėtros planavime ir projektavime

Siekdama tausoti aplinką ir visuomenės sveikatą bei prevenciškai valdyti vykdomų veiklų poveikį aplinkai, Kelių direkcija kiekvienais metais vykdo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – SPAV) ir poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV) procedūras. Šios veiklos produktas – SPAV ir PAV dokumentai, kurių pagrindu, įgyvendinant kelių rekonstrukcijų ir naujų kelių tiesimo procedūras, diegiamos aplinkos tausojimo priemonės siekiant išvengti tiesioginių arba netiesioginių, trumpalaikių ir ilgalaikių neigiamų poveikių aplinkai ir visuomenės sveikatai. Šioje srityje atlikta ir planuojama atlikti šiuos veiksmus:

- nuo 2019 m. iki 2021 m. įvykdyta 1 SPAV procedūra ir 13 PAV/atrankų dėl PAV procedūros bei parengti procedūrų dokumentai;
- 2022 m. atlikta 1 SPAV atrankos procedūra, 5 PAV/atrankų dėl PAV procedūros bei parengti dokumentai.
- 2023–2025 m. planuojama įvykdyti ne mažiau kaip 4 PAV /atrankos procedūras.

Įvykdžius SPAV ir PAV, projektuojama ilgalaikė infrastruktūra ir rengiami bei įgyvendinami investicijų projektai taip, kad jų įgyvendinimas taptų kuo neutralėsnis aplinkai. Kartu diegiamos ilgalaikės poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai mažinančios priemonės, tarnaujančios 20–30 m.

SPAV ir PAV dokumentų pagrindu taip pat užtikrinamas aplinkos ir visuomenės sveikatos apsaugos normų laikymasis, apsaugoma gamtinė aplinka ir kultūros paveldas.

Visomis SPAV ir PAV vertinimų rezultatų ir išvadų pagrindu diegiamo-

mis kompleksinėmis priemonėmis siekiama mažinti klimato kaitos neigiamą poveikį kelių infrastruktūrai (ypač rekonstruojamoms kelio paviršinių nuotekų sistemoms), didinti kelių tinklo prieinamumą visiems keleiviams, įskaitant ir specialiųjų poreikių turinčius žmones.

Tvarumas užtikrinamas parengiant išsamius aplinkosauginius projektų dokumentus.

Kelių rekonstrukcijoms, remontams ir plėtrai naudojamų medžiagų tvarumas

Valstybinės reikšmės kelių elementams taikomi ilgaamžiškumo reikalavimai. Statinių gyvavimo trukmės reikalavimai kelių elementams yra nuo 20 iki 80 metų, taip užtikrinant tvarų medžiagų ir energijos naudojimą.

Rangos darbų vykdymo metu Kelių direkcijos inspektoriai ir samdomi techninės priežiūros vykdytojai tikrina medžiagų, naudojamų kelių priežiūrai ir plėtrai, sertifikatus. Žalieji pirkimai (taikant ISO 14001 ar atitinkantį standartą) užtikrina rangos darbų ekologiškumą, darnumą bei naudojamų medžiagų atitiktį (17 psl.). Valstybinės reikšmės kelių statybai naudojamos tik sertifikuotos medžiagos, taikomi ISO, EN standartų reikalavimai, CE ar atitinkamas ženklinimas.

Kelių direkcija nustato projektavimo paslaugas teikiančioms įmonėms užduotis užtikrinti kuo platesnį antrinių medžiagų panaudojimą. Visuose Kelių direkcijos valdomuose projektuose projektų rangovai frezuotą asfaltą naudoja kelio pagrindų įrengimui, ieškoma optimalių sprendinių, kad palikti kuo didesnę esamų gruntų kiekį. Visos medžiagos, kurioms galimas antrinis panaudojimas, Kelių direkcijai prižiūrint, statybos darbų vietose tinkamai surenkamos, saugomos ir panaudojamos pakartotinai.

Žaliosios krypties technologinės inovacijos: antrinis perdirbtų medžiagų panaudojimas

Šlako ir pelenų panaudojimas kelių tiesimui

Kelių direkcija Jurbarko rajone nutiesė unikalų kelio ruožą, kuriame panaudojo po nepavojingų atliekų vertimo energija susidariusį šlaką. Tai pirmas toks projektas Lietuvoje, kurio tikslas – išsamiai ištirti kelių ir nustatyti, kokią įtaką kelio eksploatacijai daro šlakas. Atlikus tyrimus bei įvertinus pasiektus rezultatus bus galima spręsti dėl tolesnio šlako naudojimo Lietuvos keliuose.

Vieno kilometro ilgio bandomajame ruože sunaudota 9000 tonų šlako, kuris susidarė UAB Gren Klaipėda atliekų vertimo energija įgėtinėje, kelio įrengimo ir eksploatacijos metu tyrimus vykdo VŠĮ Vilniaus Gedimino technikos universitetas (VILNIUS TECH).

Eksperimentinio ruožo vieta – Jurbarko rajone esantis valstybinės reikšmės rajoninis kelias Nr. 1705 Mikutaičiai I–Vertimai nuo 1,8 iki 2,8 km. Šiame ruože dar 2021 metais įrengtas bandomasis ruožas su penkiomis eksperimentinėmis dangos konstrukcijomis (po 200 m), kurių įrengimui panaudoti šlako mišiniai su pridėtinėmis medžiagomis (natūraliais užpildais) ir be jų. Iš viso tiriamos šešios skirtingos dangos konstrukcijos: penkios eksperimentinės ir etaloninė. Projektas vykdomas dviem etapais. Pirmasis etapas – eksperimentinio ruožo įrengimas, antrasis etapas – šlako panaudojimo kelyje galimybės vertinamos analizuojant kelio konstrukcijoje sumontuotų daviklių duomenis ir atliekant kitus tyrimus, vertinant visos dangos konstrukcijos ir atskirų jos sluoksnių (šalčiui nejautrių medžiagų sluoksnio ir skaldos pagrindo sluoksnio), įrengtų iš šlako mišinių, funkcionavimą. Antrasis tyrimų etapas tęsis iki 2024 m. balandžio. Užbaigus antrąjį tyrimų etapą, bus vertinamos šlako platesnio

panaudojimo galimybės.

Perdirbtų padangų naudojimas kuriamam naujam asfalto mišiniui

Kelių direkcija įgyvendina projektą, kurio tikslas - sukurti asfalto mišinį panaudojant perdirbtų padangų gumą ir juos išbandyti laboratorijos sąlygomis nustatant eksploatacines savybes, siekiant įvertinti tolesnio panaudojimo galimybes.

Konkurso metu atrinktas tiekėjas turės išnagrinėti užsienio šalių perdirbtų padangų panaudojimo asfalto mišiniuose patirtį, taip pat turės atlikti ne mažiau kaip iš 3 skirtingų Lietuvoje veiklą vykdančių padangų gumos antrinės žaliavos gamintojų žaliavos tyrimus. Įvertinus tyrimų rezultatus, paslaugų tiekėjas turės suprojektuoti ne mažiau kaip 4 skirtingus asfalto mišinių su perdirbtų padangų gumos granulėmis ir gumos milteliais maketus, po to pagaminti prototipus ir juos išbandyti laboratorijos sąlygomis.

Galutinės tyrimo išvados ir rezultatai taps pagrindu priimant sprendimus dėl tolesnio sukurtų asfalto mišinių išbandymo realiomis eksploatacijos sąlygomis, įrengiant bandomąjį kelio ruožą. 2022 metų pabaigoje įvyko viešųjų pirkimų konkursas, nustatytas paslaugos tiekėjas (VILNIUS TECH) įsipareigojo per 18 mėnesių atlikti sutartyje numatytas veiklas ir sukurti perdirbtomis padangomis modifikuotą asfalto mišinį, kurį būtų galima naudoti kelių tiesimui. Sutartis įsigaliojo 2023-02-09.

Tyrimai bus tęsiami ir visuomenė bus periodiškai informuojama apie šių tyrimų rezultatus.

Neigiamo poveikio aplinkai mažinimas: bioįvairovės apsauga

Siekiant didinti eismo saugą ir mažinti žūstančių gyvūnų skaičių Lietuvos keliuose buvo parengta ir Kelių direkcijos direktoriaus 2021 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. VE-74 patvirtinta Apsaugos sistemų nuo laukinių gyvūnų įrengimo valstybinės reikšmės keliuose prioritetinės eilės sudarymo metodika (toliau – metodika). Vadovaujantis metodikoje nustatytais kriterijais buvo parengta ir Kelių direkcijos direktoriaus 2021 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. VE-78 patvirtinta Apsaugos sistemų nuo laukinių gyvūnų (toliau – ASNLG) įrengimo valstybinės reikšmės keliuose prioritetinė eilė (toliau – Eilė). Eilė peržiūrima kas dvejus metus. Taip pat apsaugos priemonės nuo laukinių gyvūnų planuojamos ir įgyvendinamos kartu su kelio rekonstrukcijos, kapitalinių remontų projektais.

Šioje srityje atlikta ir 2022-2025 m. planuojama atlikti šiuos veiksmus:

- nuo 2016 m. iki 2022 m. iš viso buvo įrengtos šios apsaugos priemonės nuo laukinių gyvūnų: apie 916 km tinklo tvoros, 15 požeminių perėjų stambiems laukiniams gyvūnams ir 14 požeminių perėjų smulkiesiems gyvūnams ir 15 varliagyviams;
- 2023–2025 metais su kelio rekonstrukcijos projektais planuojama įrengti apie 121 km tinklo tvorų, 2 požemines perėjas stambiems gyvūnams, 2 žaliuosius tiltus (valstybinės reikšmės magistraliniame kelyje A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai*) bei 3 varliagyvių apsaugos sistemas.
- 2023 m. atnaujinama ASNLG Eilė.

Triukšmo valdymas mažinant neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai

Kelių direkcija įgyvendina tęstinį, 2006 metais pradėtą ir tęsiamą iki šiol, visuomenės sveikatai ir aplinkai svarbų projektą, kurio tikslas – mažinti kelių eismo sukeliama viršnorminį aplinkos triukšmo lygį valstybinės reikšmės kelių gretimybėse, prisidedant prie visuomenės sveikatos gerinimo ir neigiamo triukšmo poveikio aplinkai mažinimo. Sukurti produktai, įgyvendinamos priemonės iki 2022 m. pabaigos:

- iš viso visame valstybinės reikšmės kelių tinkle įrengta 35,885 km triukšmo užtvarų;
- 2021-2022 m. Kelių direkcija parengė ir patvirtino (2022-03-15 įsakymas Nr. VE-46)

Triukšmo užtvarų sistemų įrengimo valstybinės reikšmės keliuose prioritutinės eilės sudarymo metodiką, reglamentuojančią triukšmą mažinančių priemonių, triukšmo užtvarų sistemų, valstybinės reikšmės kelių ruožuose parinkimo ir įrengimo prioritutinės eilės sudarymo tvarką, kriterijus ir bendruosius reikalavimus (toliau – Metodika). Pagal strateginių triukšmo žemėlapių informaciją, vadovaujantis Metodika, sudaryta ir patvirtinta Triukšmo užtvarų sistemų įrengimo valstybinės reikšmės keliuose prioritutinė eilė ([Prioritutinės eilės sąrašai pagal kelių ir jų elementų planavimo metodikas - LAKD](#)). Metodika ir Prioritutinė eilė papildo ne aglomeracijose esančių pagrindinių kelių triukšmo prevencijos veiksmų planą. Prioritutinė eilė peržiūrima ir atnaujinama ne rečiau kaip kartą per penkerius metus, suderinamai su naujo veiksmų plano rengimu.

2022 m. teisės aktų nustatyta tvarka atnaujinti ne aglomeracijose esančių pagrindinių kelių ruožų strateginiai triukšmo žemėlapiai. Žemėlapiai parengti 858,36 km ilgio pagrindinių kelių tinklo aplinkoje (40 ne aglome-

racijose esančių pagrindinių kelių ruožų). Skaitmeniniai žemėlapiai yra skelbiami Lietuvos erdvinės informacijos portale (geoportal.lt), pateikti visuomenei, valstybės institucijoms, Europos Komisijai. Šių žemėlapių informacija yra naudojama, rengiant teritorijų planavimo dokumentus. Informacijos pagrindu diegiamos priemonės – triukšmo užtvaros, tylesnė, mažatriukšmė kelio danga ir kitos. Žemėlapių peržiūra: Peržiūra: https://www.geoportal.lt/map#portalAction=openService&serviceUrl=https%3A%2F%2Fwww.geoportal.lt%2Fmapproxy%2Fakd_keliu_triuksmas%2FMapServer

Kuriami nauji produktai, planuojamos 2023–2025 m. įgyvendinti tęstinės priemonės bei jų nauda visuomenei:

- įgyvendinami tęstiniai triukšmo prevencijos veiksmų planai 2019–2023 m.;
- 2023 m. bus sudaryti tolimesnio etapo triukšmo prevencijos veiksmų planai 2024–2028 m. triukšmo prevencijos veiksmų planai bus papildyti 2023 m. atnaujinta Triukšmo mažinimo priemonių įrengimo valstybinės reikšmės keliuose prioritetine eile. Etapiškai mažinamas viršnorminis aplinkos triukšmo lygis valstybinės reikšmės kelių gretimybėse;
- planuojama, kad 2023–2025 m. iš viso bus įrengta apie 6,8 km triukšmo užtvarų;
- diegiama tylesnė, mažatriukšmė kelio danga.

Elektromobilių įkrovimo stotelių įrengimo projektas

Kelių direkcija nuo 2016 m. iki 2021 m. metų įrengė 28 elektromobilių įkrovimo stoteles valstybinės reikšmės keliuose. Projektas įgyvendinamas siekiant darnaus vystymosi – skatinti visuomenę naudotis alternatyviais degalais varomomis transporto priemonėmis, tausojant aplinką ir mažinant anglies dvideginio emisiją aplinkoje. Projektas skatina darnų judumą ir sukuria sąlygas naudoti aplinkai draugišką transportą, oro kokybės gerinimą, svarbų visuomenės sveikatai. Svarstomas tolesnis Kelių direkcijos dalyvavimas elektromobilių įkrovimo stotelių plėtroje.

Alternatyvių degalų įkrovos stotelių duomenų surinkimo ir registro sukūrimo projektas

Kelių direkcija, siekdama efektyviau informuoti vartotojus apie teikiamas elektromobilių įkrovimo paslaugas, įgyvendino projektą „ID ir alternatyvių degalų duomenų surinkimas“ (angl. ID and data collection for sustainable fuels in Europe) (toliau – IDACS). Projekto parengiamieji darbai pradėti vykdyti 2019 m. ir buvo baigti 2022 m. Projektas įgyvendintas vadovaujantis Europos komisijos sutartimi Nr. MOVE/B4/SUB/2018-489/CEF/PSA/SI2.792684. IDACS projekto tikslas – sukurti viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų operatorių ir jų valdomų prieigų registravimo sistemą. Tai yra tarptautinis projektas, kuriame dalyvavo virš 15 ES šalių narių įstaigų ir įmonių.

Projekto įgyvendinimo metu buvo vykdomos veiklos ir kuriami šie nauji elektromobilių vairuotojų ir visų suinteresuotų šalių aptarnavimui reikalingi produktai:

- elektrinio transporto infrastruktūrai suteikiamų ID kodų formato standarto sukūrimas;
- ID kodų registro, leidžiančio keisti duomenimis su nacionalinėmis ID registracijos organizacijomis (nacionalinėmis IDRO), sukūrimas;
- bus sukurtas metodas, kuris užtikrins bendrojo ID kodų registro ir nacionalinių IDRO registrų tęstinumą;
- duomenų rinkimas apie fizines įkrovimo vietas ir kiti.

Principo „teršėjas moka“ įdiegimas įgyvendinant Elektroninę kelių rinkliavų sistemą

Kelių direkcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymu, sukurs ir įdiegs Elektroninę kelių rinkliavos sistemą (angl. E-tolling). Įgyvendinus Projektą, bus sparčiau pagerinta mokamų valstybinės reikšmės kelių būklė, nes iš sugeneruotų kelių rinkliavos įmokų pajamų bus skiriama žymiai daugiau lėšų mokamų valstybinės reikšmės kelių atnaujinimui ir plėtrai (papildomai apie 50 mln. eurų per metus). Tokiu būdu bus sudarytos galimybės sėkmingai įgyvendinti ES nustatytą tikslą, kad iki 2030 m. TEN-T pagrindinio kelių tinklo dalis atitiktų ES nustatytus reikalavimus.

Kartu su tiesiogine ekonomine nauda, šio projekto tikslai atitinka Žaliąją kryptį, nes atstuminės elektroninės kelių rinkliavos sistemos, įgyvendinančios ES direktyvose nustatytus principus „teršėjas moka“ ir naudotojas moka“ (rinkliavos dydis priklausys nuo nuvažiuoto atstumo ir transporto priemonės), įdiegimas skatins kelių eismo dalyvius pereiti prie mažiau taršių transporto priemonių ir tokiu būdu bus mažinamas

ŠESD. Sukurta ir įdiegta Kelių direkcijos valdoma EKRIS (Elektroninė kelių rinkliavos informacinė sistema) sudarys galimybę sukurti didesnę vertę klientams, kiekvienais metais sugeneruojant iš atstuminės kelių rinkliavos apie 50 mln. eurų daugiau įmokų lėšų (lyginant su lėšomis kelių tvarkymui, gaunamomis iš gaunamų e. vinječių) ir skiriant jas mokamų kelių atnaujinimui, palaikymui ir plėtrai.

Gamtos išteklių taupymas ir ŠESD mažinimas Kelių direkcijos vidaus procesuose

Viena iš prioritetinių Kelių direkcijos veiklos efektyvumo didinimo krypčių – popierinių dokumentų atsisakymas. Nuosekliai įgyvendinant šią kryptį nuo 2018 m. pasiekta, kad 2022 m. elektroniniai dokumentai Kelių direkcijoje sudarė jau 98 proc. visų Kelių direkcijos rengiamų dokumentų (2021 m. šis rodiklis buvo 89 proc., 2020 m. – 71 proc., 2019 m. – 45 proc., 2018 m. – 32 proc.).

Kelių direkcija, siekdama Žaliojo kurso tikslų, pasirengusi žengti dar vieną žingsnį – nuo 2023 metų visiškai atsisako popierinių dokumentų ir pereina prie visų dokumentų tvarkymo elektroniniu būdu, išskyrus išimtinius atvejus ir kai popierinių dokumentų pateikimą imperatyviai reglamentuoja teisės aktai.

Išsami informacija apie kitas Kelių direkcijos iniciatyvas didinant vidinių administravimo procesų efektyvumą pateikti Kelių direkcijos 2022 m. metiniame pranešime.

1 lentelė

Bendrieji Kelių direkcijos tvarumo iniciatyvų įgyvendinimo rodikliai

Eil. Nr.	Tvarumo priemonė/veiksmas	Rodiklis, mato vnt.	Rodiklio reikšmė			
			2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m. (planuojama)
1.	2020-2022 m. planuotos ir įvykdytos tvarumo priemonės					
1.1	Pėsčiųjų ir dviračių takų tiesimas, rekonstravimas, tvarkymas	Nutiesta, rekonstruota, sutvarkyta pėsčiųjų ir dviračių takų, km	25	40,4	33,2	60
1.2	TEN-T transporto koridoriaus Via Baltica plėtra*	Rekonstruota, km	0	0	4,1	0
1.3	Sukurti ir plėtoti pažangių viešųjų ir administracinių elektroninių paslaugų, taupančių gamtos išteklius ir prisidedančių prie korupcijos prevencijos, portalą	Vnt.	1	E. paslaugų portalo vystymas ir plėtra	E. paslaugų portalo vystymas ir plėtra	E. paslaugų portalo paslaugų teikimo efektyvinimas
1.4	Aplinkos apsaugos (strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ir poveikio aplinkai vertinimo) procedūros	Procedūros / dokumentai, vnt.	7 (9-iems projektams)	2	6	ne < 2
1.5	Pagrindinių kelių (>3 mln. aut./m.) strateginiai triukšmo žemėlapiai ir triukšmo prevencijos veiksmų planai (rengiami kas 5 metus)	Žemėlapių komplektas / planas, vnt. (km)			1 (žemėlapių komplektas); 858,36 km	1 (planas); 858,36 km
1.6	Triukšmo valdymo priemonių įrengimas	Įrengta, km	1,025	1,14	3,48	2,8
1.7	Laukinių gyvūnų apsaugos sistemų įrengimas	Įrengta, km	80	46	26,4	5,1
1.8	Įrengtos dinaminio eismo valdymo sistemų vietos didinant eismo saugą visiems kelių naudotojams	Įrengta, vnt.	1	49	25	0
1.9	Įrengta greičio kontrolės priemonių, didinančių eismo saugą	Įrengta, vnt.	88	94	100	0
1.10	Elektromobilių įkrovimo stotelių įrengimas	Įrengta, vnt.	26	2	0	0
1.11	Alternatyvių degalų įkrovos stotelių duomenų surinkimas ir registro sukūrimas	Užregistruota elektromobilių įkrovimo stotelių operatorių, vnt.	0	0	32	15
1.12	Duomenų atvėrimas	Atverti duomenų rinkiniai, vnt.	0	13	2	0
1.13	Pakeisti apmokestinimo už kelius sistemą, kai sunkiasvorės transporto priemonės apmokestintos pagal jų nuvažiuotą atstumą ir EURO klasę, t. y. atsižvelgiant į tiesioginę transporto priemonės daromą neigiamą įtaką kelių infrastruktūrai ir aplinkai (teigiamas poveikis kelių naudotojams dėl įvestos socialiai teisingesnės mokesčio už kelius sistemos)	Projekto įgyvendinimo etapai	Atlikti analizės ir parengiamieji darbai – parengtas ir su suinteresuotomis šalimis suderintas Investicinis projektas; inicijuotas projekto įgyvendinimas	Įgyvendinamas projektas: 2021-09-30 pasirašyta Valstybės išdo paskolos sutartis Projektui įgyvendinti tarp LAKD ir FM; Paskelbtas viešasis pirkimas Rinkliavos mokesčio administravimo EKRIS sukūrimo ir įdiegimo paslaugoms įsigyti	Įgyvendinamos Projekto veiklos, atsižvelgiant į patvirtintą Projekto planą	Įgyvendinamos Projekto veiklos, atsižvelgiant į patvirtintą Projekto planą

1.14	(Planuojama) Padidėjusios pajamos (dėl elektroninės kelių rinkliavos apmokestinimo sistemos taikymo), skirtos kelių infrastruktūros palaikymui ir plėtrai finansuoti,	Gautos du kartus didesnės pajamos iš elektroninės kelių rinkliavos lyginant su e. vinjete, mln. Eur.	Atlikti analizės ir parengiamieji darbai – parengtas ir su suinteresuotomis šalimis suderintas Investicinis projektas; Inicijuotas projekto įgyvendinimas.	Įgyvendinamas projektas: 2021-09-30 pasirašyta Valstybės išdo paskolos sutartis Projektui įgyvendinti tarp LAKD ir FM; Paskelbtas viešasis pirkimas Rinkliavos mokesčio administravimo EKRIS sukūrimo ir įdiegimo paslaugoms įsigyti	Įgyvendinamos Projekto veiklos, atsižvelgiant į patvirtintą Projekto planą	Įgyvendinamos Projekto veiklos, atsižvelgiant į patvirtintą Projekto planą
1.15.	Kelių direkcijos rengiamų elektroninių dokumentų skaičiaus didinimas	proc.	71	89	98	>99
1.16	Atliekų deginimo šlako naudojimo projektas	Įvykdyti pelenų ir šlako panaudojimo bandomajam kelio ruožui tyrimus, siekiant tvariai panaudoti 2-ą kartą medžiagas, vnt.			1	2
2.	2023 m. planuojamos tvarumo priemonės ir veiksmai					
2.1	Elektros energijos kelių apšvietimui sutaupymas	Sutaupyta elektros energijos kelių apšvietimui, kWh				600.000
2.2	Elektros energijos sutaupymas (pakeisti 627 vnt. natrio šviestuvų į naujus LED šviestuvus)	Sutaupyta elektros energijos, GWh				0,18
2.3	ŠESD (anglies dvideginio) emisijos sumažinimas	Sumažinta ŠESD emisija, t				977
2.4	Juodųjų dėmių šalinimas	Įgyvendinta priemonė juodojoje dėmėje, pagal rekomendacijas, vnt.				14
2.5	Apsaugos sistemų nuo laukinių gyvūnų migracijos priemonės	Įrengta, vnt.				1 žaliasis tiltas
2.6	Kurti ir įgyvendinti inovacijas	Naujų technologinių pokyčių (inovacijų) įgyvendinimo programa ir biudžetas				Parengiama 2024-2026 m. inovacijų programa, biudžetas ir komandos priskyrimas
2.7	Panaudotų padangų gumos panaudojimo projektas	Panaudotų padangų gumos naudojimo asfalto mišiniuose tyrimas				Tiriamąjį darbo parengimas

* Kompleksiškai įgyvendinant rekonstrukcijos projektą kartu diegiamos inovatyvios eismo saugumo ir eismo valdymo tobulinimo priemonės.

** Pertvarkant sankryžas į saugesnes, įdiegti inovatyvūs sprendimai.

2022 m. „žaliųjų“ viešųjų pirkimų skaičius sudarė 65,5 proc. visų Bendrovės pirkimų, o „žaliųjų“ pirkimų vertė – 62,3 proc. visų pirkimų vertės.

DARBUOTOJAI. SOCIALIAI ATSAKINGA DARBDAVYSTĖ

Socialiai atsakinga darbdavystė. Kelių direkcija veikia kaip socialiai atsakingas darbdavys, kasmet vis daugiau dėmesio skiriantis darbuotojų gerovei. Siekiant gerinti Kelių direkcijos darbuotojų suvokimą apie socialinės atsakomybės svarbą, Kelių direkcija taiko socialinės atsakomybės principus, gerindama darbo sąlygas, organizuodama mokymus ir seminarus darbuotojams bei bendras projektines veiklas. Kelių direkcija, kaip socialiai atsakinga organizacija, nuolat ieško būdų, kaip taupyti kasdien naudojamus išteklius, prisidėti tausojant aplinką.

Darbuotojų įvairovė ir įtrauktis. Kelių direkcija veikia įvairovę organizacijoje skatinančiais principais. Pagarbos įvairovei rezultatai atspindėti žemiau pateikiamoje lentelėje:

2 lentelė

Darbuotojų įvairovė ir įtrauktis

Veiklos sritis	Veiklos aprašymas	Rezultatai, rodikliai ir kita informacija
Vidutinis darbuotojų amžius	Kelių direkcijoje dirba įvairių kartų žmonės.	darbuotojų amžiaus vidurkis 44 m. (2021 m. ir 2020 m. – 43 m.), jauniausiam darbuotojui – 30 m., vyriausia- am – 69 m.
Lyčių rodiklis	Kelių direkcijoje vyrauja lyčių pasiskirstymo balansas.	49,2 proc. moterų ir 50,8 proc. vyrų (2021 m. 48,3 proc. – moterų, 51,7 proc. – vyrų)
Savanoriška kaita	Tai beveik penkis kartus mažesnis rodiklis negu Lietuvos darbo rinkoje (15 proc.). Dėl karjeros ir atlygio savo noru darbą paliko 25 proc., dėl sveikatos – 34 proc., dėl persikvalifikavimo – 8 proc. (iš 4,1 proc. savanoriškai palikusių darbą Bendrovėje) 2021 m. dėl karjeros galimybių savo noru darbą paliko 7 darbuotojai (58 proc.), dėl atlygio – 2 darbuotojai (17 proc.), dėl persikvalifikavimo – 2 darbuotojai (17 proc.), suėjus senatvės pensijai – 1 darbuotojas (8 proc.). Savanoriškai kaita vertinant darbuotojo stažą Kelių direkcijoje: iki 1 m. – 8 proc., darbuotojų nuo 1 iki 5 m. – 58 proc., nuo 5 iki 10 m. – 17 proc., nuo 10 m. – 17 proc. (2021 m.: iki 1 m. – 25 proc. darbuotojų, nuo 1 iki 5 m. – 58 proc., nuo 5 iki 10 m. – 17 proc.)	4,1 proc. (2021 m. – 4,56 proc.; 2020 m. – 2,13 proc.)
Darbuotojų pasiskirstymas stažo intervalais	Kelių direkcija darbuotojų skaičiumi yra sparčiai auganti organizacija ir tam daugiau- siai įtakos turėjo prijungus TITC kompetencijas.	iki 3 m. stažo Kelių direkcijoje turi 53,19 proc. (2021 m. – 65 proc.) darbuotojų, 4–5 m. – 10 proc., 6–9 m. – 5 proc., virš 10 m. – 20 proc.

Bendradarbiavimas su darbuotojų atstovais. Kelių direkcija glaudžiai bendradarbiauja su Darbo taryba, vykdydama ne tik konsultavimosi ir informa-
vimo procedūras, bet ir tardamasi su Darbo taryba darbo organizavimo ir kitais klausimais. 2021 m. buvo išrinkta nauja Darbo taryba, kurią, atsižvel-
giant į Bendrovės darbuotojų skaičių, sudaro 5 nariai.

Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais. Kelių direkcija vysto socialinės atsakomybės projektus, kurie orientuoti net tik į darbuotojų, bet ir so-
cialinių partnerių įtraukimą ir kompetencijų vystymą.

3 lentelė

Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais

Veiklos sritis	Veiklos aprašymas	Rezultatai, rodikliai ir kita informacija
Bendradarbiavimas su Veisiejų vaikų dienos centru	Teikiama parama Veisiejų vaikų globos namams, vaikams kasmet organizuojami ugdomieji renginiai.	2021 ir 2022 m. aplankyti Veisiejų vaikų dienos centro lankytojai
Bendradarbiavimas su socialine įdarbinimo agentūra VŠĮ „SOPA“	Vykdomas tęstinis projektas darbo paieškos tema.	
Bendradarbiavimas su mokymo institucijomis	2021-12-06 Vilniaus M. Biržiškos gimnazijoje įvyko kelių inžinieriaus profesijos populiarinimo renginys (dalyvavo 30 III-ųjų gimnazijos klasių mokinių); įvyko susitikimas su VGTU, aptartos 2022 m. bendradarbiavimo gairės.	Pravestas nuotolinis seminaras moksleiviams
Kelių direkcija nuo 2018 m. yra Personalo valdymo profesionalų asociacijos (PVPA) narė, dalyvaujanti šios asociacijos veikloje bei renginiuose.		

Kelių direkcijoje yra vykdoma darbuotojų įsitraukimo rodiklio stebėsenos dinamika:

Rodiklis – darbuotojų įsitraukimo rodiklis (procentinė išraiška).

Įsitraukimo rodiklis skaičiuojamas už metus, atlikus įsitraukimo tyrimą (anketinės apklausos metodu). 2022 m. atlikus įsitraukimo tyrimą, nustatytas 63 proc. įsitraukimo rodiklis (2021 m. – 59 proc.).

ŽMOGAUS TEISĖS

2 pav. Darnaus vystymosi tikslai

Kelių direkcijoje vykdoma lygių galimybių rodiklio stebėsenos dinamika:

Rodiklis – lygių galimybių indeksas.

4 lentelė

Lygių galimybių indeksas

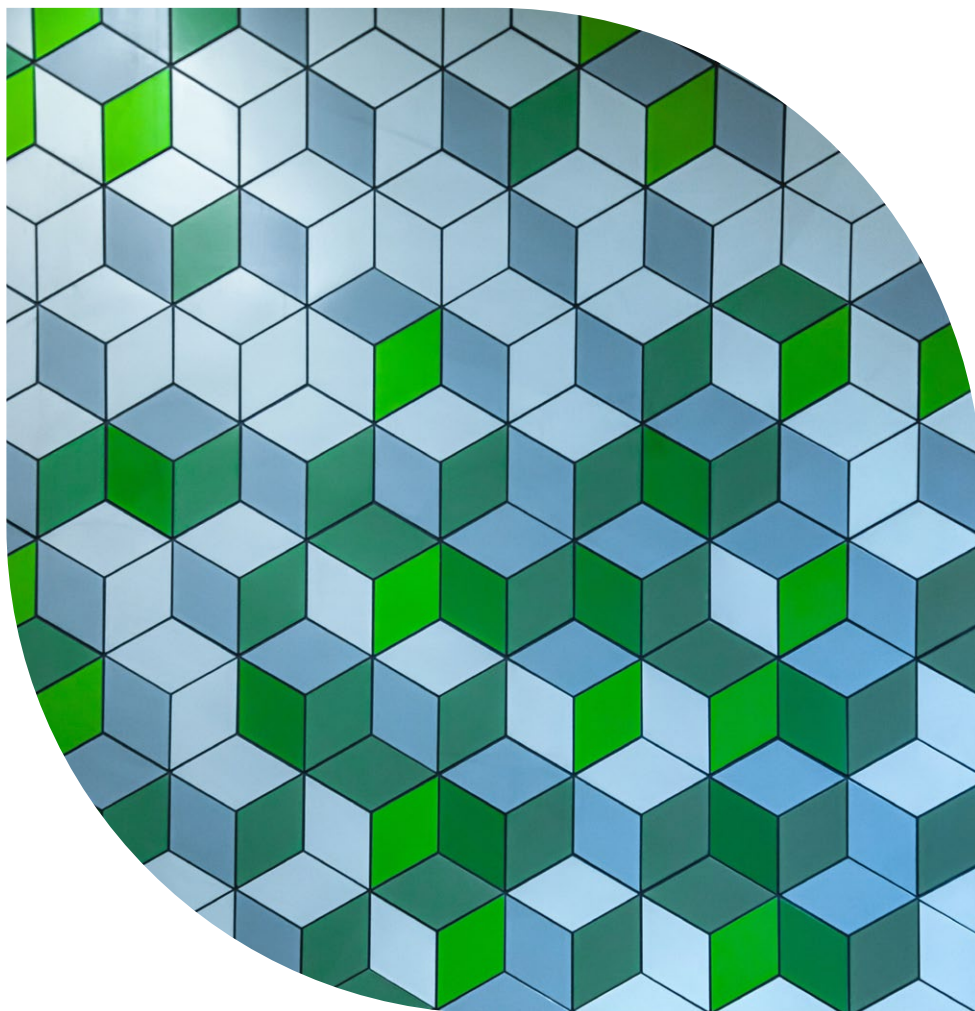
Veiklos sritis	Veiklos aprašymas	Rezultatai, rodikliai ir kita informacija
Lygių galimybių politika	2021 m. buvo vykdytas tyrimas, kuris apėmė tokias sritis, kaip bendravimo kultūra, darbo santykiai, kvalifikacijos kėlimo galimybės, atlygis, santykiai su vadovais, įvairios diskriminacijos apraiškos ir kt. aspektai. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba Kelių direkcijai suteikė įvertį dešimties balų skalėje. Įmonių atlikto tyrimo vertinime rezultatai svyravo nuo 7,8 iki 9,4 balo. Buvo vertinama Kelių direkcijos vyrų ir moterų pastoviosios atlygio dalies (PAD) pagal Hay lygius vidutinė reikšmė ir suskaičiuotas visų HAY lygių vyrų ir moterų PAD vidurkis.	8,8 balo (lygių galimybių tyrimas pirmą kartą Kelių direkcijoje atliktas 2021 m. pagal naują metodiką) Vyrų ir moterų pastoviosios atlygio dalies (toliau – PAD) skirtumas yra 1 proc. (2021 m. – 1,42 proc. (2020 m. – 1,01 proc.)) Kelių direkcijoje dirba 49,2 proc. moterų (2021 m. – 48,3 proc.), 50,8 proc. – vyrų (2021 m. – 51,7 proc., 2020 m. – 45 proc. moterų, 55 proc. – vyrų)

Kelių direkcijoje nustatytas lygių galimybių indeksas dar 2021m. siekė 8,8 balo (kitų tyrime dalyvavusių organizacijų indeksas siekė nuo 7,8 iki 9,4 balo).

Šio tyrimo rezultatų pagalba buvo parengtas 2021–2022 m. Kelių direkcijos Lygių galimybių priemonių planas. Planas apima priemones, kurios padeda diegti naujas ar tobulinti esamas praktikas organizacijoje:

lygių galimybių situacijos diagnostiką, darbo užmokesčio auditą, darbo lankstumo užtikrinimą, adaptaciją ir mentorystę, lyčių lygybės skatinimą ir pan. Bendrovėje nuolat vykdomas šiame plane numatytų priemonių įgyvendinimas bei įgyvendinimo stebėseną.

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba dar 2021 m. įvertino Kelių direkcijos pasiekimus lygių galimybių srityje aukščiausiu įvertinimu – trimis Lygių galimybių sparnais.

„Lygių galimybių sparnai“ – tai organizacijos pasiekimų įvertinimas lygių galimybių srityje.

LYGIŲ GALIMYBIŲ SPARNAI

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba patvirtina, kad valstybės įmonės **Lietuvos automobilių kelių direkcija** pasiekimai lygių galimybių srityje yra įvertinti aukščiausiu įvertinimu – **trimis** Lygių galimybių sparnais.

NAUJI STANDARTAI

Prisijungimas prie „Lygių galimybių sparnų“ iniciatyvos rodo, kad organizacija savo veikloje integruoja ir įgyvendina lygias galimybes.

Lietuvos Respublikos
lygių galimybių kontrolierė
Agneta Skardžiuvienė

3 pav. Kelių direkcijos pasiekimų įvertinimas

TVARUMO PRAKTIKŲ ĮGYVENDINIMAS VYSTANT SANTYKIUS SU VISUOMENE

Projektai ir švietimo iniciatyvos

Kelių direkcija, vykdydama saugaus eismo švietėjišką veiklą, aktyviai bendrauja su visuomene. Visa švietėjiška veikla yra skirta visuomenei – eismo dalyviams. Saugios eismo aplinkos kūrimas, pagarba ir dėmesys sau ir kitiems eismo dalyviams – pagrindinis švietėjiškos veiklos tikslas. Šio tikslo siekiama vykdant saugaus eismo projektus. Daugelis šių projektų yra tęstiniai – vyksta ne vienus metus.

Projektas „Saugokime vieni kitus kelyje“ (projekto partneriai – Lietuvos Vyskupų konferencija, Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Susisiekimo ministerija). Projekte dalyvauja apie 700 parapijų.

Lietuvos mokinių konkursas „Saugokime jaunas gyvybes keliuose“, kuriame dalyvavo daugiau kaip 50 tūkst. įvairaus amžiaus grupių mokinių.

Saugaus eismo konkursas „Eismo saugumas bendruomenėse 2022-2023 m.“ Dalyvauti užsiregistravo 102 bendruomenės, vienijančios beveik 19 tūkst. narių.

Bendradarbiaujant su kitų institucijų atstovais, organizuotas bendras projektas „Būk saugus, atidus ir sveikas“. Kiekvienoje apskrityje vyko po vieną akcijos renginį (iš viso 10 renginių).

Vyko piešinių konkursas „Saugus eismas kelyje 2022 m.“ 6 geriausi piešiniai perpiešti ant užmiestyje esančių stotelių paviljonų.

Vykdytas projektas „Saugaus eismo stotelės“. Iš viso suorganizuotos 98

stotelės.

Saugos diržų įrenginiai buvo demonstruojami 29 renginiuose.

Vyko Atšvaitų diena. Jos metu organizuota AtšvaitOmobilio kelionė, per kurią aplankyta 30 seniūnijų.

Taip pat organizuoti tradiciniai renginiai saugaus eismo tema, skiri specialioms dienoms, susijusios su saugiu eismu paminėti: Saugaus eismo dienos Lietuvoje minėjimo (Saugaus eismo diena Lietuvoje balandžio 6 d.). proga Vilniaus Katedros aikštėje organizuotas renginys „Esu saugus ir saugantis kitus“. Minint Pasaulinę dieną žuvusiesiems eismo įvykiuose atminti Vilniuje, Katedros aikštėje vykdyta akcija „Brangink gyvybę“.

Saugaus eismo kampanijos interneto naujienų portaluose televizijoje, radijo stotyse. Vykdytos šios saugaus eismo kampanijos: Greitis, Atšvaitai, Telefonai, Blaivūs eismo dalyviai, Saugos diržai ir Eismo kultūra.

Komunikacija saugaus eismo tema aktyviai vykdoma ir socialiniuose tinkluose.

Vykdoma švietėjiška veikla kartu su kitomis priemonėmis (eismo dalyvių kontrolė, inžinerinės saugaus eismo priemonės ir kt.) prisidėjo prie žuvusiųjų eismo įvykiuose skaičiaus mažėjimo. Tiesioginės komunikacijos projektais pasiekta daugiau nei 70 tūkst. auditorija. Pagal visuomenės nuomonės apklausą, 2022 m. vykdomus tiesioginės komunikacijos projektus vidutiniškai žino kas trečias respondentas, o girdėjo apie projektus ir (arba) dalyvavo juose 75 proc. visų apklaustųjų.

Vienos kampanijos saugaus eismo tema interneto portaluose, televizijos kanaluose ir radijo stotyse pasiekiamumas – tekstų internete skaitomumas siekia apie 1,3 mln. (unikalūs); TV reklama 22 mln. pamatymų; radijo klipai apie 4 mln. kartų išgirsta. Pagal visuomenės nuomonės apklausą, 2022 m. kampanijas (socialinę reklamą) televizijoje pastebėjo 77 proc., interneto naujienų portaluose – 34 proc., radijuje – 32 proc. respondentų.

84 proc. respondentų mano, kad kampanijos (socialinė reklama) labai paskatina (19 proc.) arba greičiau paskatina (65 proc.) kelyje elgtis saugiai. 67 proc. respondentų atsakė, kad paveikliausios kampanijos (socialinė reklama) yra per televiziją, 32 proc. – interneto naujienų portaluose ir 30 proc. – per radiją.

Per socialinius tinklus pasiekta daugiau kaip 329 tūkst. auditorija. Pagal visuomenės nuomonės apklausą, komunikaciją saugaus eismo tema socialiniuose tinkluose pastebi 34 proc. respondentų. Socialiniuose tinkluose socialinę reklamą (informaciją) kaip paveikiausią įvardino 48 proc. respondentų.

2020-2021 m. dėl epidemiologinės situacijos šalyje ir taikomų ribojimų komunikacija saugaus eismo tema aktyviai vyko Kelių direkcijos socialinių tinklų profiliuose.

Visuomenės informavimas

Kelių direkcija vykdo visuomenės informavimo projektus saugaus eismo švietėjiškos veiklos temomis. Projektai apima socialinių garso klipų transliavimą radijo stotyse, vaizdo klipų transliavimą televizijose, šviečiamosios medžiagos pateikimą trijuose interneto naujienų portaluose.

Kelių direkcija vykdo visuomenės informavimą apie savo veiklą pasitelkdama įvairius komunikacijos kanalus ir komunikacijos priemones. Rengiami pranešimai spaudai, teikiami komentarai nacionalinėms ir regioninėms žiniasklaidos priemonėms bei fiziniams asmenims. Reguliariai atliekama komunikacijos stebėsena. Pernai Kelių direkcija žiniasklaidoje buvo paminėta apie 5,2* tūkst. kartų.

Komunikacijai sėkmingai naudojami socialiniai tinklai „Facebook“ ir „LinkedIn“, kurių pagalba pasiekiami tiek plačioji visuomenės dalis, tiek ats-

kiros socialinės grupės, bendruomenės. 2022 m. Kelių direkcijos „Facebook“ kanale pavišinta daugiau nei 111 įrašų, pasiektos auditorijos dydis – 665 000 žmonių, „LinkedIn“ pernai metais viešinta daugiau kaip 86 įrašų, kuriais pasiekta 82, 1 tūkst. žmonių.

2022 metais „Youtube“ kanale buvo pavišinti 4 nauji vaizdo klipai saugaus eismo tema, kurie peržiūrėti daugiau nei 3,5 tūkst. kartų. Kelių direkcijos „Youtube“ kanale didžiąją turinio dalį sudaro saugaus eismo vaizdo klipai.

Kelių direkcijos vykdoma komunikacija planuojama atsižvelgiant į Akcininko ir Valdybos keliamus tikslus, gaunamą grįžtamąjį ryšį, žiniasklaidos ir visuomenės užklausas, visuomenės nuomonės apklausas, Net Promoter Score (NPS) tyrimą, eismo įvykių statistiką ir naujausias komunikacijos srities tendencijas.

Klientų aptarnavimas ir konsultacijos, vykdomos kelių direkcijos skambučių centre

Visuomenei ir bet kuriam jos nariui sudaryta galimybė bet kuriuo paros metu gauti ar perduoti informaciją apie eismo sąlygas ar kliūtis valstybinės reikšmės keliuose, sužinoti apie teikiamas paslaugas (kelių mokestį, leidimus vykdyti didžiagabaritėmis transporto priemonėmis, leidimus vykdyti darbus ar įsirengti nuovažas), užduoti rūpimus klausimus, sužinoti dokumentų derinimo tvarkas ir kt. Klientus aptarnaujant vieno langelio principu užtikrinamas skaidrus bendravimas, dėmesys kiekvienam klientui, taip prisidedama prie darnaus judumo ir saugaus eismo užtikrinimo valstybinės reikšmės keliuose.

2022 m. parengtos Klientų aptarnavimo telefonu rekomendacijos, kuriomis siekiama gerinti klientų aptarnavimo kokybę (vienodos kokybės vi-

šios įmonės mastu ir skirtingose situacijose) ir formuoti pozityvų įmonės įvaizdį.

Elektroninių paslaugų portalo sukūrimas, įdiegimas ir vystymas

Šio inovatyvaus projekto tikslas – sukurti E. portalą, kuris leistų taupyti gamtos išteklius ir sudaryti galimybę įsigyti Kelių direkcijos paslaugas unifikuotai ir taupant laiką – nuotoliniu būdu. Planuojama, kad projekto įgyvendinimas bus užbaigtas 2023 m. kovo 1 dieną. Projekto įgyvendinimo etapai: 1) E. paslaugų portalo Kelių direkcijos klientams - Lietuvos gyventojams sukūrimas ir keturių bazinių paslaugų įdiegimas 2021–2023 m.; 2) E. paslaugų portalo vystymas ir plėtra 2023–2024 m.

Pirmajame projekto įgyvendinimo etape sukurtos ir įdiegtos labiausiai Kelių direkcijos klientų naudojamos administracinės E. paslaugos – leidimų riboti eismą vykdant darbus valstybinės reikšmės keliuose išdavimas, leidimų naudotis valstybinės reikšmės keliais važiuojant didžia-gabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis išdavimas, leidimų dėl nuovažų įrengimo išdavimas ir žemės sklypų kadastrinių matavimų derinimas.

Atvirieji duomenys – informacija visuomenei

5 lentelė

Kelių direkcijos 2021–2022 m. atverti visuomenei duomenų rinkiniai

1.	Aplinkosauginių priemonių duomenys	Akustinių sienelių, perėjų laukiniams gyvūnams, kelio vandens valymo įrenginių, kelio aptvėrimų nuo laukinių gyvūnų duomenys.
2.	Kelių objektų rangos darbų sutarčių duomenys	Sutarties numeris ir pavadinimas, sutarties pasirašymo data, sutarties pradžios ir pabaigos datos, generalinio rangovo įmonės kodas, pavadinimas, sutartyje; Informacija apie finansavimą iš KPPP ir ES paramos lėšų; Duomenys apie sutartyje numatytus kelių objektus; Rangovo atliktų darbų duomenys – įgyvendinimo data, projekto finansavimo sumos iš KPPP ir ES paramos lėšų; Finansiniai duomenys.
3.	Apmokestintų kelių ruožų duomenys	Duomenys apie apmokestintus kelių ruožus.
4.	Kelių oro sąlygų duomenys	Kelių oro sąlygų automatinių stotelių matuojami duomenys (oro ir kelio dangos temperatūra, vėjo greitis ir kryptis, kelio dangos būklė ir kiti kelių oro sąlygas aprašantys duomenys).
5.	Transporto priemonių eismo duomenys	Eismo intensyvumo skaitiklių, kitų eismo stebėjimo įrenginių ar kitaip apskaičiuojami duomenys (transporto priemonių eismo intensyvumas ir greitis, eismo sudėtis, transporto priemonės tipas, svoris ir kiti transporto priemonių eismo srautus aprašantys duomenys) ir jų atvaizdavimo parametrai.
6.	Eismo ribojimų duomenys	Eismo apribojimai, kelio remonto darbai, eismo sutrikimai, kliūtys kelyje, apribojimo galiojimo laikas, kiti duomenys ir jų atvaizdavimo parametrai
7.	Kelių elementų duomenys	Sustojimo aikštelių, apšvietimo atramų, kelio apsauginių atitvarų, inžinerinių greičio mažinimo priemonių, horizontaliojo ženklinimo, kelio ženklų, geležinkelio pervažų, sankryžų, eismo stebėjimo, kontrolės ir valdymo įrenginių, pėsčiųjų ir dviračių takų ir kiti duomenys.
8.	Kelių priežiūros sąmatų duomenys	Pateikiami sąmatos lėšų, skirtų vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti, duomenys.
9.	Kelių projektų duomenys	Kelių direkcijos pasirašytose su rangovais sutartyse nurodytų kelių objektų duomenys (kelio objekto numeris ir data, kelio objekto ruožo pradžios ir pabaigos kilometrai, atliekamų darbų apimtys ir matavimo vienetai, numatomos projektų/objektų kainos, finansavimo apimtys iš KPPP ir ES paramos lėšų, su kelių objektais susijusių darbų pradžios ir pabaigos datos.
10.	Kelių turto vertės ir nusidėvėjimų finansiniai duomenys	Duomenys apie realią kelių turto vertę (nominali ir rinkos žemės vertė, projektavimo, projektavimo techninės priežiūros, statybos ir remonto darbai, kt.) ir turto nusidėvėjimą (turto (išskyrus žemės) nusidėvėjimas, sukauptas nusidėvėjimas, metinis nusidėvėjimas, balansinė vertė, likutinė vertė, atnaujinto turto apskaitos duomenys); Kiti duomenys.
11.	Eismo statistinės informacijos duomenys	Eismo intensyvumas (bendras ir sunkiasvorių vidutinis metinis paros eismo intensyvumas), avaringi ruožai ir juodosios dėmės (geografinės jų koordinatės).
12.	Valstybinės ir vietinės reikšmės kelių tinklo duomenys	Valstybinės ir vietinės reikšmės kelių numeriai, kelių pavadinimai, kelių ašinės linijos, kelių ilgiai, savininkų ir (arba) valdytojų pavadinimai ir (arba) vardai ir pavardės, kelių ir (arba) gatvių kategorijos, viršutinės kelių dangos sluoksnių duomenys.
13.	Kelių naudotojo mokesčio sumokėjimo duomenys	Transporto priemonių, už kurias sumokėtas kelių naudotojo mokestis, duomenys: transporto priemonės registracijos šalis, transporto priemonės techniniai parametrai.

Bendradarbiavimas su mokslo ir mokymo įstaigomis

Kelių direkcija glaudžiai bendradarbiauja su mokslo ir mokymo įstaigomis. Įmonės darbuotojai yra kviečiami skaityti paskaitas įvairiomis temomis, susijusiomis su Kelių direkcijos veikla. Paskaitos skaitytos Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto visuomenės sveikatos magistrantūros studijų programos studentams, Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto, VILNIUS TECH ir kt. studentams. Taip pat su ugdymo įstaigomis organizuojamos bendros akcijos Rugsėjo 1-osios, mokslo metų pradžios, proga.

Kelių direkcijos darbuotojai kviečiami (skiriami) būti studentų bakalauro ar magistro studijų darbų vadovais ar recenzентаis, taip pat įvairių konkursų, susijusių su kelių transportu, komisijų nariais.

Narystė tarptautinėse organizacijose

Kelių direkcija, prižiūrėdama ir vystydama šalies kelių tinklą, perima gerąją tarptautinę praktiką, taip pat įgyvendina priemones, integruojančias Lietuvos kelių transporto infrastruktūrą į vieningą ES kelių infrastruktūrą. Kelių direkcija yra aktyvi Pasaulinės kelininkų asociacijos (PIARC), Baltijos šalių kelininkų asociacijos (BRA), Europos kelių direkcijų vadovų konferencijos (CEDR) ir Transeuropinio šiaurės–pietų magistralės projekto narė, taip pat Įmonė yra pasirašiusi dvišales bendradarbiavimo sutartis su Lenkijos krašto kelių ir automagistralių generaliniu direktoratu (GDDKiA).

KORUPCIJOS PREVENCIJA

4 pav. Antikorupcinės vadybos sistemos procesai

Antikorupcinė vadybos sistema yra pagrįsta nacionaliniais teisės aktais, tarptautiniais standartais bei autoritetinių institucijų rekomenduojama praktika. Kelių direkcijos antikorupcinę vadybos sistemą reglamentuojantys Bendrovės vidaus teisės aktai parengti vadovaujantis LR Korupcijos prevencijos įstatymo, LR Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, LR Pranešėjų apsaugos įstatymo, LST ISO 37001:2017 standarto ir kt. teisės aktų reikalavimais, kurie apibrėžia pagrindines sąlygas ir veiksmus, reikalingus antikorupcinės vadybos sistemos Bendrovėje efektyvumui ir rezultatyvumui užtikrinti.

6 lentelė

Antikorupcinės kontrolės priemonės

Igyvendinamos 2022 m. – 2023 m.	2023 m. planuojamos papildomai įgyvendinti
Korupcijos rizikos analizė	Atsparumo korupcijai lygio nustatymas
Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai	Tiekėjų/ partnerių patikimumo užtikrinimas
Pranešimų kanalas apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas	Veiklos partnerių įgyvendinamos antikorupcinės kontrolės priemonės
Privačių interesų deklaravimas	Veiklos partnerių antikorupciniai įsipareigojimai
Viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencija	
Antikorupcinių elgesio standartų diegimas	
Dovanų skaidrumo etika	
Personalo patikimumo užtikrinimas	
Apklausa „Atsparumo korupcijai lygio nustatymas“	
Finansų kontrolės priemonės	
Ne finansų kontrolės priemonės	
Skatinamųjų priemonių vertinamoji analizė	
Viešųjų pirkimų korupcijos rizikos vertinimas	
Korupcijos požymių trinčių atvejų tyrimas	
Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo tyrimas	
Antikorupcinis švietimas	

Bendrovėje nustatytos ir siekiamos įgyvendinti šios viešųjų ir privačių interesų derinimo atsakomybės ir prievolės:

2022 m. Tolerancijos korupcijai anoniminėje darbuotojų apklausoje dalyvavo 135 darbuotojai – 47 % LAKD darbuotojų. Tolerancijos korupcijai indeksas - 3 %. 2021 m.: Tolerancijai korupcijai anoniminėje apklausoje dalyvavo – 135 darbuotojai, 60 % LAKD darbuotojų, Tolerancijos korupcijai indeksas – 2 %.

PASIEKIMAI ĮGYVENDINANT TVARUMO PRAKTIKAS

7 lentelė

Bendrujų (palyginamųjų) rodiklių pasiekimai Kelių direkcijoje

Tikslas	Rodiklis ir rodiklio reikšmė	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Indėlis mažinant klimato kaitą	ŠESD sumažinimas per elektros energijos modernizuojant valstybinės reikšmės kelių apšvietimą, tonomis	Vyko projekto įgyvendinimas	977	977
Valdybos nepriklausomumas ir korporatyvinė kultūra	Nepriklausomų valdybos narių dalis bendrame valdybos narių skaičiuje gruodžio 31 d., %	60,0	80,0	80,0
Lyčių lygybės lyderystėje priimant Bendrovės valdymo sprendimus įgyvendinimas	Moterų – Bendrovės valdybos narių dalis bendrame valdybos narių skaičiuje, %	40,0	60,0	50,0
Lyčių pasiskirstymo proporcingumas organizacijos darbuotojų skaičiuje	Moterų/vyrų dalis bendrame Bendrovės darbuotojų skaičiuje, %	45/55	48,3/51,7	49,2/50,8
Darbuotojų įsitraukimas ir įtraukimas į Bendrovės veiklą	Įsitraukusių darbuotojų dalis, % (pagal taikomą tarptautinę metodiką)	Nevertinta	59,0	63,0
Vadovo motyvavimas susietas su tvarumo vystymu	Vertinama, ar vadovo kintamas atlygis susietas su tvarumo veiklomis	Taip	Taip	Taip
Darbuotojų tolerancijos korupcijai indeksas	Vertinama kokia, anoniminėje apklausoje dalyvaujančių darbuotojų dalis (proc.) netoleruoja korupcijos bendrovėje. Pagal tarptautinius vertinimus šio rodiklio reikšmė laikoma neigiama, jei sudaro 16 proc. arba daugiau.	4	2	3

